

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 29.6.2010
KOM(2010)356 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Foreløbig rapport om udviklingen inden for roamingtjenester i EU

(EØS-relevant tekst)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Baggrund	3
2.1.	Den gældende lovgivning	4
3.	Hovedtendenser på roamingområdet.....	5
3.1.	Udviklingen i roamingpriserne	5
3.2.	Udviklingen i trafikmængden	10
3.3.	Øget åbenhed og oplysning.....	12
4.	Fremskridt i retning af forordningens mål	13
5.	Konklusion	14

1. INDLEDNING

Et af Kommissionens politiske mål i de senere år har været at skabe et indre marked for roamingtjenester og gøre en ende på de urimeligt høje takster, der har hersket. I juni 2007 blev den første forordning om roaming på offentlige mobiltelefonnet i Fællesskabet (roamingforordningen)¹ vedtaget med det formål at skabe et velfungerende indre marked og samtidig sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, fremme konkurrencen og øge prisgennemskeligheden på markedet.

Roamingforordningen skulle rette op på forhold, der direkte stillede en grænseoverskridende økonomisk aktivitet (roaming) mindre gunstigt end en indenstatslig økonomisk aktivitet (indenrigsbrug af mobiltelefonitjenester)².

Kommissionens første undersøgelse af, hvordan forordningen fungerede, viste, at der stadig ikke var tilstrækkelig konkurrence på markedet. Derfor forelagde Kommissionen forslag om ændring af roamingforordningen. Ændringerne blev vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet i juni 2009³ og indebar, at forordningen blev forlænget, og at anvendelsesområdet blev udvidet til at omfatte sms- og datatjenester.

Den ændrede forordning gælder indtil den 30. juni 2012. I mellemtiden er det Kommissionens opgave at overvåge, hvordan forordningen fungerer og aflægge rapport herom til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 30. juni 2011.

Desuden skal Kommissionen senest den 30. juni 2010 forelægge en foreløbig rapport om tilsynet med udbuddet af roamingtjenester, og nærværende meddelelse tjener dette formål. Da ændringsforordningen kun har været i kraft siden juni 2009, giver denne foreløbige rapport en samlet oversigt over den seneste udvikling inden for roaming og en første vurdering af, hvordan det skrider frem med at nå forordningens mål.

2. BAGGRUND

Siden ændringsforordningen blev vedtaget, har Kommissionen i nært samarbejde med De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppe (ERG) og dennes efterfølger, Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC), overvåget gennemførelsen af lovgivningen og udviklingen på markedet for roamingtjenester. BEREC foretager løbende en omfattende dataindsamling, der danner grundlag for jævnlige benchmarkrapporter. Den seneste af disse rapporter blev offentliggjort i april 2010 og har bidraget med vigtige data til nærværende meddelelse. Meddelelsen bygger også på data fra to rapporter fra BEREC, der blev udsendt i marts 2010, og som handler om henholdsvis

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 717/2007 af 27. juni 2007 om roaming på offentlige mobiltelefonnet i Fællesskabet, EUT L 171 af 29.6.2007, s. 32.

² Se præmis 20 i generaladvokatens konklusioner i sag C-58/08 ved EU-Domstolen.

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 544/2009 af 18. juni 2009 om ændring af forordning (EF) nr. 717/2007, EUT L 167 af 29.6.2009, s. 12.

alternative pristilbud på tale-, sms- og dataroamingtjenester og om overholdelsen af roamingreglerne⁴.

Den 24. marts 2010 afholdt Kommissionen en workshop om roamingtjenester for repræsentanter for sektoren, forbrugerorganisationer, nationale tilsynsmyndigheder og ministerier. De synspunkter, der kom til udtryk ved denne lejlighed, er også taget i betragtning under udarbejdelsen af Kommissionens rapport⁵.

2.1. Den gældende lovgivning

Roamingforordningen regulerer engros- og detailpriserne for taletelefoniroaming og indeholder bestemmelser, der skal øge prisgennemskueligheden. Der er fastsat et loft over engrosprisen, der sænkes hvert år: siden juli 2009 har loftet været 0,26 EUR, og pr. 1. juli 2010 sænkes det til 0,22 EUR. På detailniveau er der fastsat et loft for en såkaldt eurotarif, der også sænkes hvert år, og som alle operatører skal tilbyde og anvende som standardtakst for alle kunder, der ikke udtrykkeligt har anmodet om en anden takstordning. Loftet for eurotariffen er i dag 0,43 EUR pr. minut for foretagne opkald og 0,19 EUR for modtagne opkald, og fra den 1. juli 2010 nedsættes disse lofter til henholdsvis 0,39 EUR og 0,15 EUR. I overensstemmelse med den ændrede roamingforordning afregnes samtaler pr. sekund, idet der dog er mulighed for at kræve betaling for en indledende minimumsperiode på højst 30 sekunder på engrosniveau og for foretagne opkald på detailniveau. Mens operatørerne er forpligtede til at tilbyde en eurotarif, er de frit stillet til også at tilbyde alternative priser på taletelefoniroaming. Fra den 1. juli 2010 kan operatørerne ikke længere kræve, at kunderne betaler for at modtage voicemail, når de opholder sig i udlandet.

For sms'er er loftet over engrosprisen sat til 0,04 EUR, og på detailniveau skal operatørerne tilbyde en sms-eurotarif, der er begrænset til 0,11 EUR (men ligesom for taletelefonitjenester kan operatørerne tilbyde alternative priser). For dataroaming er der sat et loft over engrosprisen, der på nuværende tidspunkt er på 1 EUR pr. megabyte (MB). Dette loft sænkes også en gang om året, og fra juli 2010 bliver det på 0,80 EUR. Der er desuden indført krav om bedre information til forbrugerne. Operatørerne skal sende oplysninger om roamingtakster, så snart en kunde rejser ind i en anden medlemsstat, samt oplysninger om muligheden for gratis at ringe til 112 i udlandet. Bestemmelserne omfatter også tiltag for at undgå chokregninger for dataroamingtjenester, ved at kunderne får mulighed for at fastsætte en øvre grænse for udgifterne. Siden den 1. marts 2010 har forbrugerne kunnet anmode deres operatør om at anvende en sådan udgiftsgrænse, og fra den 1. juli 2010 gælder der en standardgrænse på 50 EUR for alle kunder, der ikke udtrykkeligt har valgt en anden grænse.

⁴ Alle rapporter fra ERG/BEREC findes på: http://www.erg.eu.int/documents/index_en.htm.

⁵ Yderligere oplysninger om denne workshop findes på:
http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/workshop/index_en.htm

3. HOVEDTENDENSER PÅ ROAMINGOMRÅDET

3.1. Udviklingen i roamingpriserne

Taletelefonitjenester

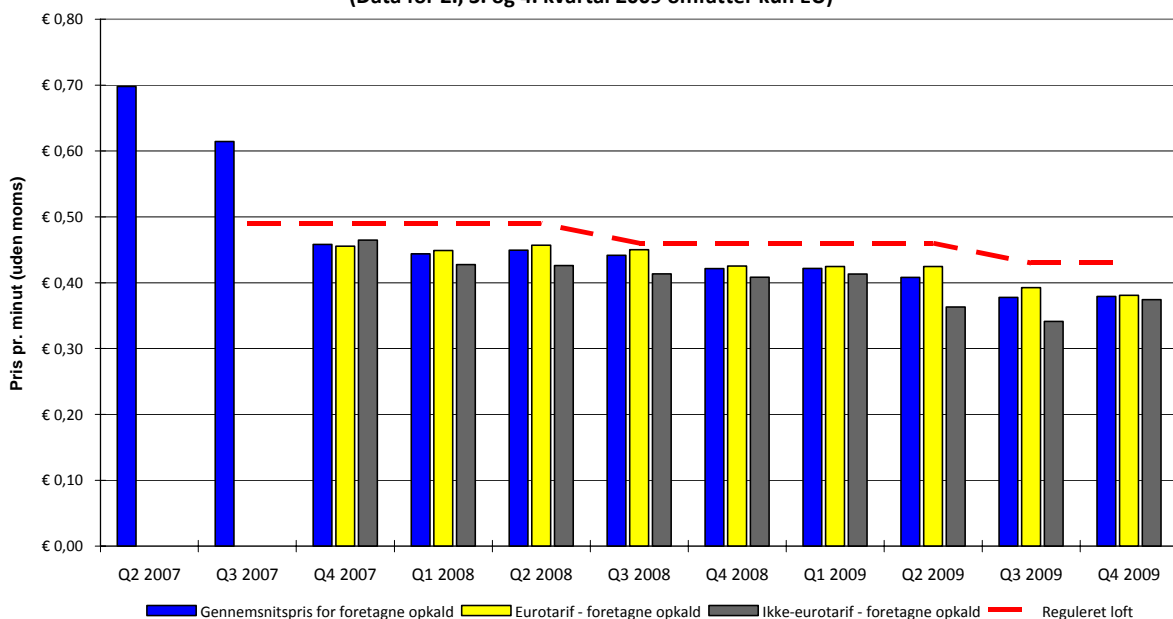
Hovedpunkter

- Priserne på foretagne og modtagne opkald er nu omkring henholdsvis 46 % og 55 % lavere, end før den første roamingforordning trådte i kraft.
- Gennemsnitsprisen for den eurotarif, som operatørerne tilbyder, og de gennemsnitlige alternative takster ligger samlet omkring de regulerede lofter.
- Der er kun lille forskel mellem regulerede takster (eurotarif) og uregulerede (alternative) takster. Der er betydelig variation medlemsstaterne imellem.
- De nye bestemmelser om afregning pr. sekund har ført til, at den overfakturering, som de tidligere afregningsmetoder medførte, er blevet reduceret med 63 % for foretagne opkald og helt elimineret for modtagne opkald.

Generelt overholdes bestemmelserne om prislofter og afregningsmetoder pænt. Derfor har forbrugerne nydt godt af stadig lavere roamingtakster, og de nuværende priser for foretagne og modtagne opkald repræsenterer et fald på henholdsvis ca. 46 % og 55 % i forhold til situationen, før den første roamingforordning trådte i kraft. Forbrugerne nyder også godt af de nye bestemmelser om afregning pr. sekund, som har betydet, at den overfakturering, som forbrugerne betalte efter de tidligere afregningsmetoder, er blevet mere end halveret for foretagne opkald. Imidlertid ligger både engros- og detailpriserne fortsat samlet omkring prisloftniveauerne (se figur 1 nedenfor).

Ved udgangen af 2009 var den gennemsnitlige engrospris pr. minut 0,23 EUR. På detailniveau lå gennemsnitsprisen pr. minut ved udgangen af 2009 for operatørernes eurotarif på 0,38 EUR for foretagne opkald og på 0,17 EUR for modtagne opkald. Disse gennemsnitspriser har fulgt en nedadgående udvikling i takt med sænkningen af de regulerede lofter.

EU/EØS-genomsnitspriser pr. minut for foretagne taletelefoniopkald (detailniveau)
(baseret på antal afregnede minutter)
(Data for 2., 3. og 4. kvartal 2009 omfatter kun EU)

Figur 1 (Kilde: BEREC)

Der er mulighed for at vælge alternative takster for både foretagne og modtagne opkald. I visse tilfælde er disse takster lavere end den eurotarif, som operatørerne tilbyder, men der er store forskelle medlemsstaterne imellem. De gennemsnitlige alternative takster for foretagne opkald er steget i andet halvår af 2009 og ligger nu på næsten samme niveau som gennemsnitsprisen pr. minut for eurotariffen (se figur 1 ovenfor). For modtagne opkald er de alternative takster i gennemsnit lavere end den eurotarif, som operatørerne tilbyder, men efter sænkningen af loftet i juli 2009 ligger priserne nu næsten på samme niveau.

Kravet om afregning pr. sekund for taletelefoniopkald blev indført for at gøre en ende på de skjulte afgifter, som afregning pr. minut indebærer for forbrugerne, og sikre, at kunderne kun betaler for deres faktiske forbrug. De indsamlede data viser, at reglen har ført til en væsentligt lavere overfakturering⁶. De nationale tilsynsmyndigheder har meddelt, at visse operatører, som ikke var i stand til at gennemføre denne regel i tide, har tilkendegivet, at de vil gøre det hurtigst muligt og tilbagebetale forbrugerne et eventuelt tab.

På detailniveau skønnes det, at de tidligere afregningsmetoder lagde ca. 24 % oven i regningen for foretagne opkald, og dette er nu reduceret til 10 %. For modtagne opkald anslås det, at den tidligere afregning pr. minut medførte en overfakturering på 19 % for forbrugerne, og eftersom der nu udelukkende gælder afregning pr. sekund for modtagne opkald, skulle denne ekstraudgift helt være elimineret. De nationale tilsynsmyndigheder overvåger, at operatørerne anvender reglerne korrekt.

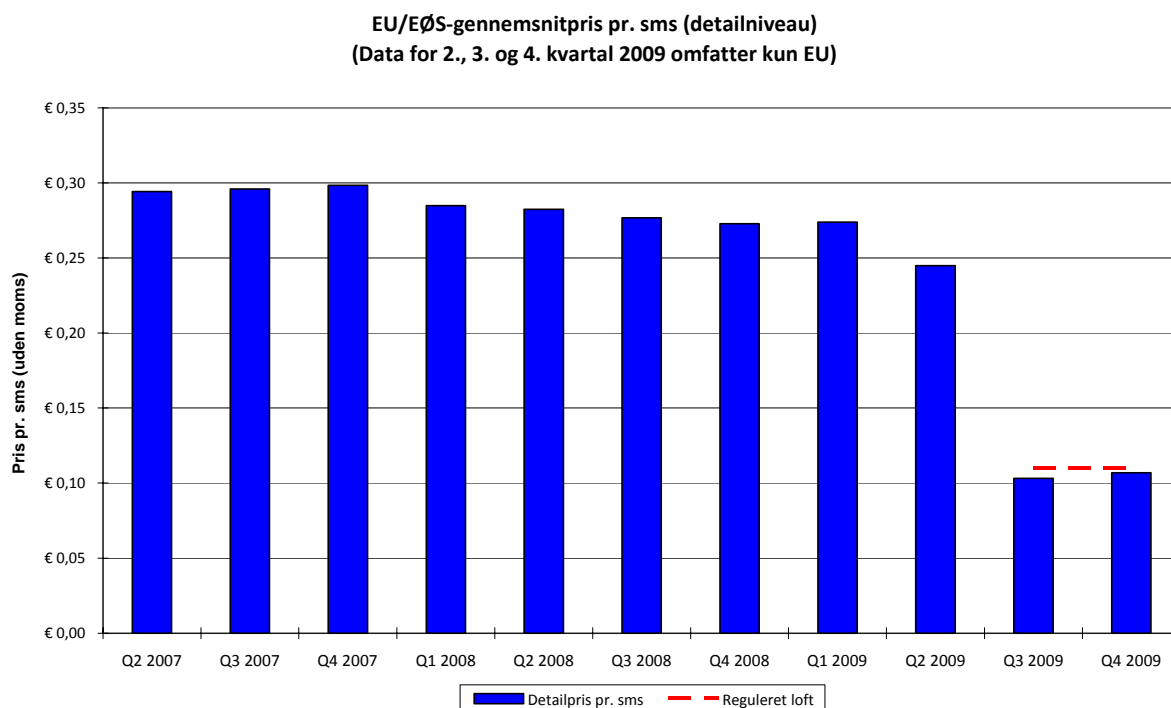
⁶ Dvs. mindre forskel mellem det faktiske forbrug og det forbrug, der faktureres.

Sms-tjenester

Hovedpunkter:

- Sms-taksterne er i gennemsnit faldet med ca. 60 %.
- Priserne på engrosniveau og for den sms-eurotarif, der tilbydes af operatørerne, ligger samlet omkring de regulerede lofter.
- De gennemsnitlige alternative sms-takster er højere end det regulerede loft (0,14 EUR sammenlignet med 0,10 EUR for sms-eurotariffen). Sms-eurotariffen er generelt den meste fordelagtige løsning for forbrugerne på nuværende tidspunkt.

De sms-prislofter, der er indført på engros- og detailniveau, overholdes pænt, og forbrugerne nyder nu godt af priser, der er væsentlig lavere, end før roamingforordningen trådte i kraft. Imidlertid ligger priserne samlet omkring prislofterne, og der er endnu ikke vokset konkurrencedygtige alternative takstilbud frem.

Figur 2 (Kilde: BEREC)

Der er sket et betydeligt fald i den gennemsnitlige sms-pris på engrosniveau fra 0,13 EUR, før ændringsforordningen trådte i kraft, til 0,04 EUR ved udgangen af 2009. Dette fald har endnu ikke ført til øget konkurrence i detailledet.

Gennemsnitsprisen for den sms-eurotarif, som operatørerne tilbyder, var 0,10 EUR ved udgangen af 2009, mens det regulerede loft ligger på 0,11 EUR. Set i forhold til gennemsnitsprisen på 0,24 EUR, før bestemmelserne trådte i kraft, er der tale om et fald på ca. 60 %.

Operatørerne har også mulighed for at tilbyde alternative takster, men indtil videre har der ikke været megen fornyelse i form af alternative sms-takster i EU. Prisniveauet for de alternative takster varierer betydeligt, og gennemsnitsprisen pr. sms til alternativ takst var 0,14 EUR ved udgangen af 2009, hvilket er væsentligt højere end det regulerede loft. Kun i meget få medlemsstater er der alternative takster, der er mere attraktive end den regulerede sms-eurotarif, der tilbydes. I mange medlemsstater ligger disse alternative takster på samme niveau som loftet, mens de i andre medlemsstater ligger betydeligt højere, i visse tilfælde endda over 0,20 EUR pr. sms. Derfor er sms-eurotariffen i de fleste tilfælde den bedste løsning for forbrugerne.

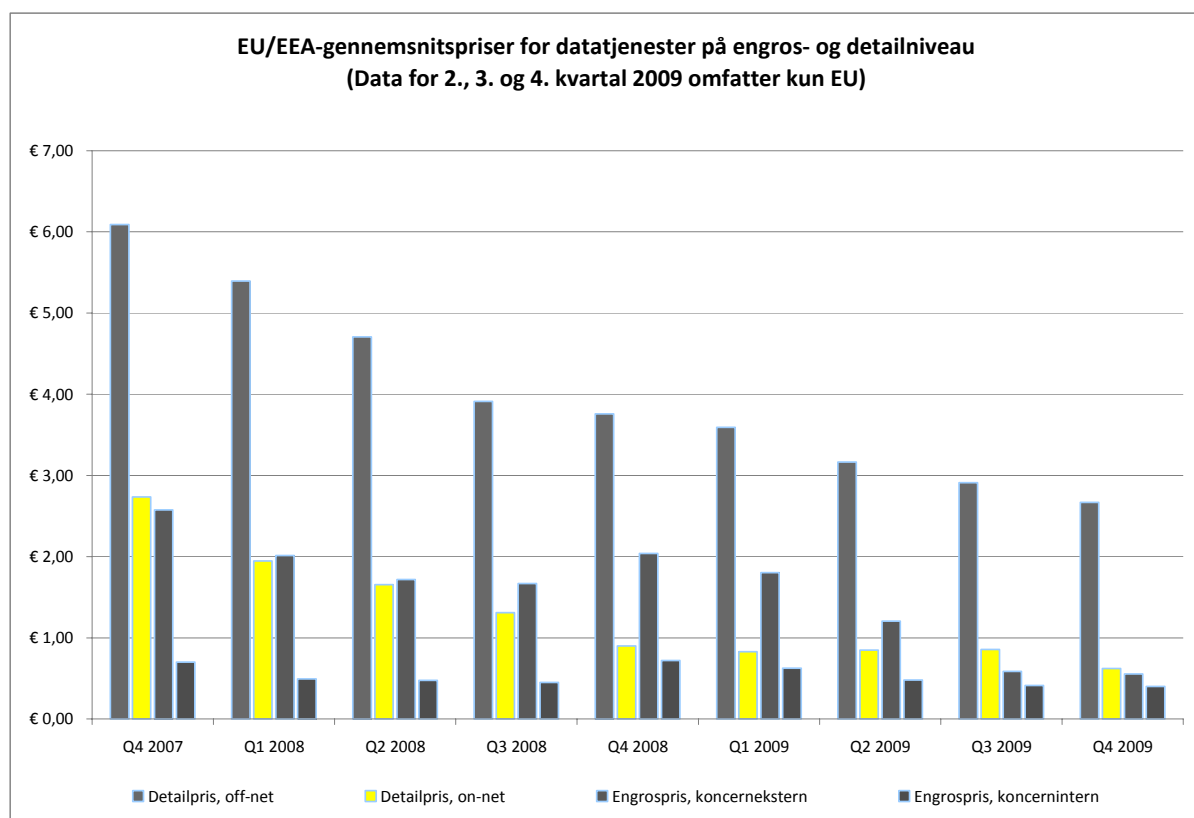
Datatjenester

Hovedpunkter:

- Der er sket et stort fald i engrosprisen på datatjenester (fra 1,2 EUR til 0,55 EUR pr. MB), og gennemsnitsprisen ligger nu et godt stykke under det regulerede loft.
- Detailpriserne på datatjenester er også nedadgående, men faldet på engrosniveau er endnu ikke slået helt igennem på detailniveau.
- Chokregninger er stadig et problem.

Med ændringsforordningen indførtes et loft over engrosprisen for dataroamingtjenester, der nu ligger på 1 EUR pr. MB, og der afregnes pr. kilobyte (kb). Siden den 1. juli 2010 har operatørerne været forpligtet til at give deres kunder mulighed for at fastsætte en øvre grænse for deres udgifter til dataroamingtjenester. Selv om indførelsen af engrosprisloftet har medført et betydeligt fald i de gennemsnitlige engrospriser, og de gennemsnitlige detailpriser også er faldet, nyder forbrugerne endnu ikke det fulde udbytte af prisfaldet på engrosniveau, og der er store forskelle fra medlemsstat til medlemsstat.

Det ser ud til, at operatørerne overholder engrosprisloftet, og den gennemsnitlige engrospris er faldet væsentligt. Gennemsnitsprisen pr. MB var 0,55 EUR ved udgangen af 2009, hvilket er betydeligt under det regulerede loft. Den gennemsnitlige engrospris, før ændringsforordningen trådte i kraft, var 1,2 EUR pr. MB, så der er tale om et fald på 50 %.

Figur 3 (Kilde: BEREC)

Som figur 3 viser, er de gennemsnitlige detailpriser på datatjenester også nedadgående. Det er dog ikke klart, om faldet på engrosniveau i alle tilfælde er slået igennem på detailniveau. Den gennemsnitlige detailpris pr. MB var 2,66 EUR ved udgangen af 2009, og der er således sket et stort fald siden starten af 2009, hvor gennemsnitsprisen lå på 3,63 EUR. Imidlertid giver de lavere engrospriser anledning til en endnu større fortjenstmargen for operatørerne, da detailpriserne ikke er faldet i samme takt. Desuden er der store forskelle fra land til land: i nogle medlemsstater ligger den gennemsnitlige detailpris på 4 EUR pr. MB og endda tæt på 6 EUR pr. MB i visse tilfælde.

Dertil kommer, at operatørernes standardtakster fortsat er højere end det ovennævnte gennemsnit. Standardtaksterne ligger på mellem 2 og 5 EUR pr. MB og når i visse tilfælde endda op over 7 EUR pr. MB. Faldet i gennemsnitspriserne for datatjenester på detailniveau skyldes derfor muligvis væksten i tilbud til fast takst og pakkeløsninger samt den omstændighed, at forbrugerne udnytter tjenesterne mere effektivt. Generelt har operatørerne holdt fast ved den praksis at tilbyde særlige pakkeløsninger for et fast tidsrum, dvs. hovedsagelig på dags- eller månedsbasis. Dette betyder, at abonnenter, der overfører store datamængder, kan opnå et stort fald i prisen pr. betalt MB, mens abonnenter, der kun gør brug af datatjenester i mindre omfang, i de fleste tilfælde vil komme til at betale for mere end deres faktiske forbrug.

Operatørerne nyder nu godt af loftet over engrosprisen og kravet om afregning pr. kb, som blev indført for at undgå en gentagelse af problemet med overfakturering, der var kendt fra taletelefoniområdet. Operatørerne afregner dog ikke altid over for

kunderne på grundlag af det faktiske forbrug, dvs. pr. kb, men anvender ofte højere enheder som 10 kb eller 100 kb som afregningsgrundlag.

Kombineret med de vedvarende høje standardpriser fører de anvendte afregningsmetoder fortsat i visse tilfælde til chokregninger for forbrugerne. Det forventes, at indførelsen af en standardudgiftsgrænse for alle kunder den 1. juli 2010 vil medvirke til at undgå disse chokregninger.

3.2. Udviklingen i trafikmængden

Hovedpunkter:

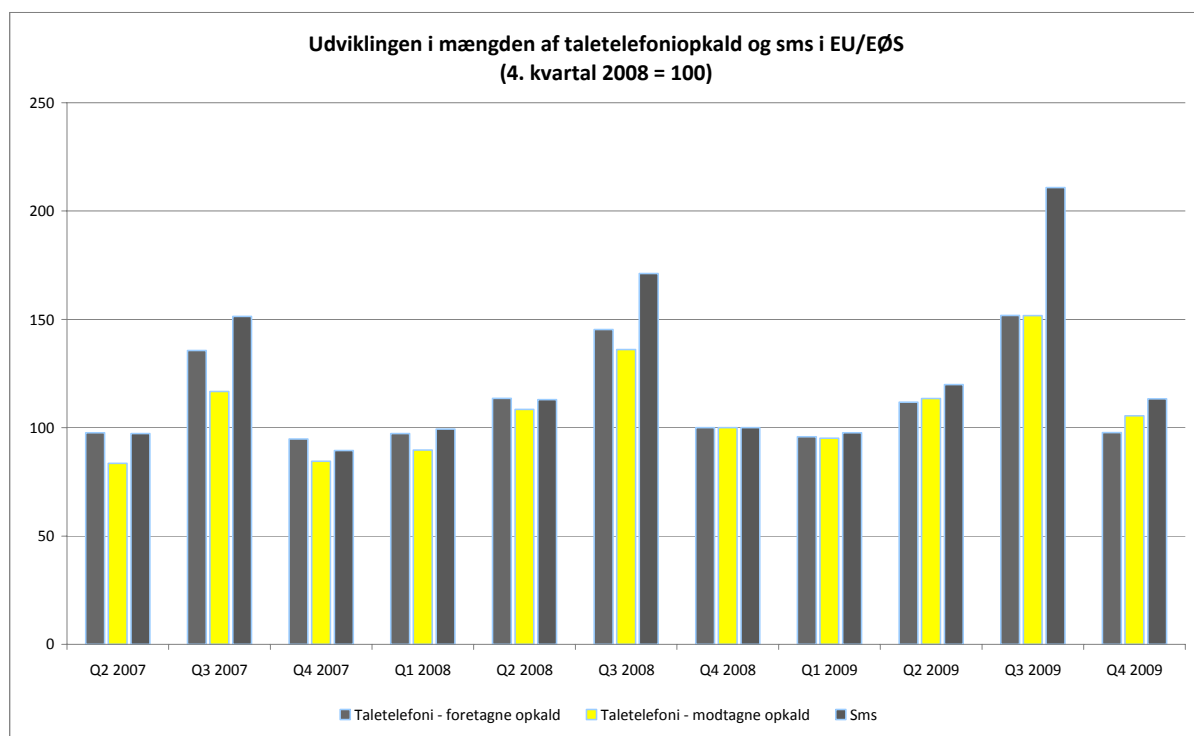
- Mængden af taletrafik, især modtagne opkald under roaming, og sms er fortsat stigende.
- Dataroamingtrafikken voksede med over 40 % i 2009.

For at kunne vurdere trafikudviklingen korrekt er man nødt til at sammenligne samme periode af hvert år, så der tages hensyn til den sæsonmæssige fordeling af trafikken.

Generelt er udviklingen i trafikmængden påvirket af den økonomiske tilbagegang og den nedsatte rejseaktivitet i EU. Virkningen af roamingforordningen kan ikke på pålidelig vis isoleres fra virkningerne af den overordnede økonomiske situation.

Trods den økonomiske lavkonjunktur er forbrugerne fortsat med at gøre brug af roamingtjenester, som det ses af figur 4. Dette er et udtryk for forbrugernes tillid og roamingforordningens positive virkninger, særlig set på baggrund af en økonomisk tilbagegang, der også har medført et væsentligt fald i turismen og forretningsrejser⁷. Mængden af taletrafik (modtagne opkald) og sms-roamingtjenester er generelt steget i løbet af de sidste to år, med et sæsonbetinget højdepunkt i tredje kvartal af hvert år. Mængden af foretagne opkald er forblevet uændret i løbet af det sidste år og faldt endda en anelse i årets andet kvartal.

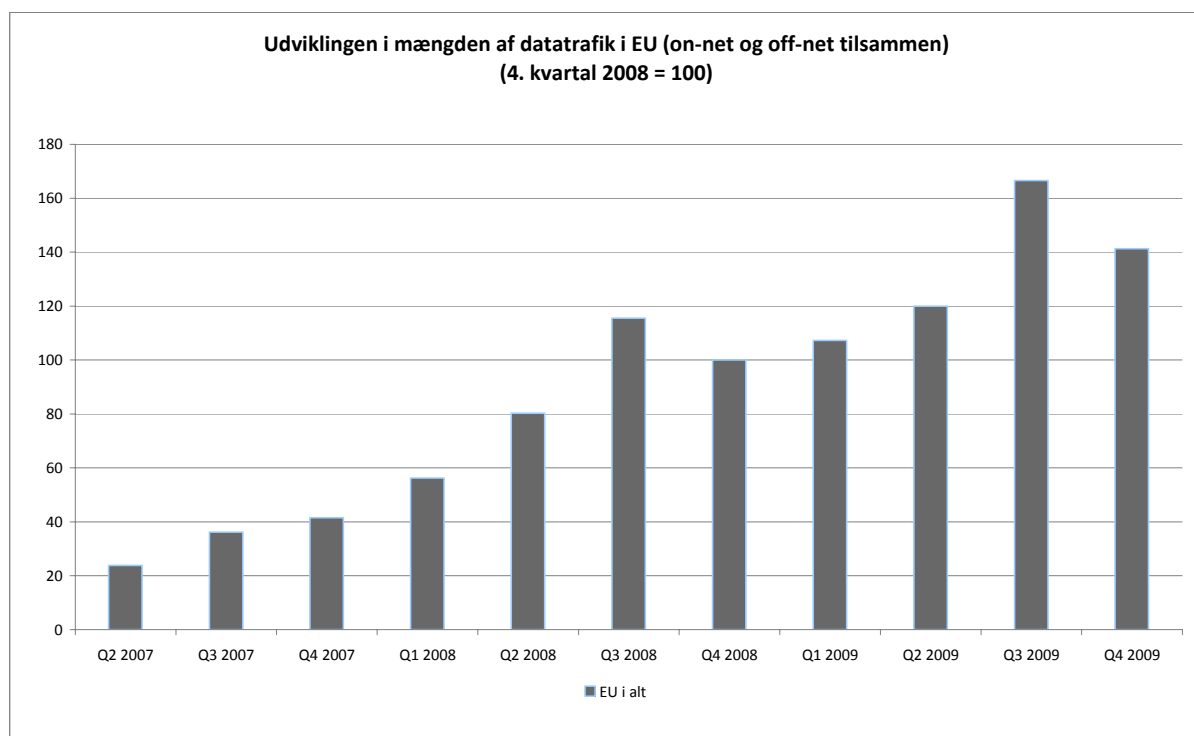
⁷ Eurostat skønner, at rejseaktiviteterne er faldet med 12 %.

Figur 4 (Kilde: BEREC)

Efter at ændringsforordningen og dermed loftet over sms-takster var trådt i kraft, kunne der iagttages en betydelig stigning i sms-trafikken: mængden steg med 20 % i tredje kvartal af 2009 sammenlignet med samme kvartal i 2008 – et tegn på, at de lavere priser og den øgede gennemsækelighed medførte et højere forbrug.

Som figur 5 viser, er dataroamingtrafikken fortsat med at vokse betydeligt, og i 2009 var vækstraten på over 40%. I betragtning af, at mobildatakommunikation er en voksende sektor, forventes denne tendens at fortsætte i den nærmeste fremtid.

Figur 5 (Kilde: BEREC)

3.3. Øget åbenhed og oplysning

Roamingforordningen indeholder en række bestemmelser, der skal sikre, at forbrugerne er klar over priserne på roamingtjenester. Ud over oplysninger om de gældende takster for taletelefoni- og sms-roamingtjenester er hjemmeudbyderen også forpligtet til at informere roamingkunder om de gældende takster for dataroamingtjenester. Kunderne modtager en række særskilte beskeder, der skal sikre, at de er velinformerede om roamingpriserne. De kan dog bede deres udbyder om at holde op med at sende disse sms'er med oplysninger om roamingpriserne.

Nogle operatører var ikke i stand til at opfylde alle kravene i ændringsforordningen den 1. juli 2009, men i de fleste tilfælde blev disse problemer hurtigt løst. De nationale tilsynsmyndigheder overvåger, at kravene bliver gennemført i de resterende tilfælde, der hovedsagelig vedrører nye operatører (MVNO), som er kommet ind på markedet efter den 1. juli 2009.

For at undgå chokregninger for brug af dataroamingtjenester er der desuden indført krav om, at kunderne skal have mulighed for at fastsætte en maksimumgrænse for deres udgifter til dataroamingtjenester. Kravet trådte i kraft den 1. marts 2010. Når kunden er nået op på 80 % af maksimumudgifterne, sendes der en besked, og når maksimumgrænsen er nået, skal kunden have mulighed for at vælge at fortsætte med at benytte dataroamingtjenester. Fra den 1. juli 2010 gælder der som standard en udgiftsgrænse på 50 EUR for alle kunder, der ikke udtrykkeligt har valgt en anden grænse.

I det store og hele var denne udgiftsgrænseordning blevet indført på tilfredsstillende vis den 1. marts 2010. Skønt der blev meldt om visse indledende problemer, ser de fleste af disse nu ud til at være løst. De nationale tilsynsmyndigheder måtte i visse tilfælde skride ind for at sikre, at reglerne blev overholdt, og en operatør besluttede at

blokere for dataroamingtjenester for kunder med forudbetalte kort, indtil operatørens system var fuldt tilpasset til de nye krav. Udgiftsgrænseordningen skal tilbydes til alle dataroamingkunder, uanset om de benytter sig af forudbetalte kort eller efterbetaling⁸.

De nationale tilsynsmyndigheder overvåger nøje gennemførelsen af disse bestemmelser for at sikre, at de anvendes korrekt, særlig med henblik på indførelsen af en udgiftsgrænse for alle kunder den 1. juli 2010. Da udgiftsgrænseordningen kun har været anvendt siden den 1. marts 2010 for de kunder, der udtrykkeligt har bedt om det, vil Kommissionen foretage en mere detaljeret analyse af den overordnede gennemførelse af ordningen og forbrugernes opfattelse af den i forbindelse med gennemgangen af roamingforordningen i 2011.

4. FREMSKRIDT I RETNING AF FORORDNINGENS MÅL

Hovedmålene for roamingforordningen er at styrke konkurrencen, konsolidere det indre marked og sikre, at de priser, forbrugerne betaler for brug af deres mobiltelefoner i udlandet, ikke er urimeligt høje i forhold til de tilsvarende indenlandske takster. Roamingforordningen skaber de nødvendige rammer for sund konkurrence, og Kommissionen forventer, at operatørerne griber denne chance for at udvikle konkurrencedygtige roamingtilbud.

Forordningen har tilvejebragt et tilstrækkeligt forbrugerbeskyttelsesniveau og bidraget til en konsolidering af det indre marked, hovedsagelig ved hjælp af prislofter.

Prisudviklingen og udbudsmangfoldigheden giver et godt billede af, i hvor høj grad konkurrencen er øget. I forbindelse med taletelefoni- og sms-roamingtjenester betragtes mængden af pristilbud, der ligger under de regulerede lofter, således som en nøgleindikator for graden af konkurrence på markedet. Disse priser ligger imidlertid fortsat tæt samlet omkring prislofterne. Ændringsforordningen indførte en større margin mellem engros- og detailprislofterne for taletelefonitjenester for at give selskaberne - især alternative operatører - mulighed for at konkurrere på detailniveau, men dette har endnu ikke givet sig udslag i større priskonkurrence.

Der ser ud til at være en række alternativer til den regulerede eurotarif og sms-eurotarif. For taletelefonitjenester er der alternative takster med forskellige prisstrukturer (f.eks. med tidsbegrænsning, månedligt abonnement, opkaldsetableringsgebyr, afregning pr. minut). I gennemsnit er de alternative sms-priser højere end den sms-eurotarif, operatørerne tilbyder. I visse medlemsstater ligger de alternative takster for sms-roamingtjenester betydeligt højere end det regulerede loft.

Hvad angår dataroamingtjenester, er det endnu ikke klart, om de nedsatte engrostakster vil føre til konkurrencedygtige priser på detailniveau. Eftersom operatørernes standardpriser fortsat er høje, er udbuddet af fordelagtige

⁸ Se også punkt 27 i de reviderede ERG-retningslinjer for gennemførelsen af roamingforordningen, der findes på::

http://www.erg.eu.int/doc/publications/erg_09_24_final_roaming_regulation_erg_guidelines.pdf.

pakkeløsninger på detailniveau en god indikator for, om operatørerne lader fordelene ved de lavere engrostakster for dataroamingtjenester komme detailkunderne til gode.

De gennemsnitlige priser for dataroamingtjenester er faldende, men der er stadig en stor margin mellem detail- og engrostaksterne. Operatørernes standardpriser synes ikke at være faldet, hvilket betyder, at faldet i gennemsnitspriserne kan skyldes øget og mere effektiv udnyttelse af de eksisterende tilbud.

Roamingtaksterne er stadig højere end de tilsvarende indenlandstakster. Hvad indenlandstjenesterne angår, er priserne generelt faldende, og der er et stigende udbud af fast takst- og pakkeløsninger. BEREC er i færd med at undersøge udviklingen i både roaming- og indenlandstakster med henblik på en fuldstændig analyse i forbindelse med gennemgangen af forordningen i 2011.

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at der endnu ikke er tilstrækkelig konkurrencedynamik i roamingtjenesternes struktur. De strukturelle problemer på roamingmarkedet, der skyldes både manglende konkurrencepres på udbudssiden og særlige kendetegn ved efterspørgslen, er stadig ikke løst. Roamingmarkedet udviser navnlig særlige grænseoverskridende kendetegn, der hidtil har medført en mangel på reel konkurrence, som de nationale tilsynsmyndigheder ikke har kunne rette op på. Selv om det nuværende system med prislofter har styrket forbrugerbeskyttelsen og fremmet det indre marked, har det ikke været i stand til at løse disse problemer i tilfredsstillende grad.

Hvor der på engrosniveau er ligevægt i trafikken mellem mobiloperatørerne, er der muligvis ikke tilstrækkeligt incitament til at fastsætte engrostaksterne på et konkurrencedygtigt niveau. Samtidig ligger gennemsnitspriserne for koncernekstern engrostrafik dog fortsat tæt på prislofterne, hvilket tyder på, at konkurrencedynamikken stadig er svag. Desuden køber slutbrugerne på detailniveau ikke roamingtjenester særskilt, men sammen med indenlandstjenester.

Ny teknologi og/eller alternativer til roamingtjenester som f.eks. VoIP og WiFi kan øge konkurrencen på roamingmarkedet i EU. Selv om disse alternative muligheder, og især VoIP-tjenester, i stigende grad vinder udbredelse på indenlandsk niveau, har der ikke været nogen særlig udvikling i brugen af dem i forbindelse med roaming.

Efter Kommissionens opfattelse er reel konkurrence en væsentlig forudsætning for et velfungerende roamingmarked. Tegn på en sådan konkurrence er blandt andet gennemsnitspriser, der ikke ligger samlet omkring de regulerede lofter, og alternative tilbud, der er udtryk for innovation og konkurrencedynamik.

5. KONKLUSION

Generelt er gennemførelsen af ændringerne til roamingforordningen forløbet glat: operatørerne har opfyldt de nye krav, og tilsynsmyndighederne holder øje med, at reglerne fortsat overholdes. Forbrugerne nyder godt af lavere priser på taletelefoni- og sms-roamingtjenester og bedre information om priserne. Priserne på dataroamingtjenester er også faldet, men forbrugerne mærker endnu ikke fuldt ud det prisfald, der er sket på engrosniveau. Konkurrencen på roamingmarkedet har endnu ikke udviklet sig tilstrækkeligt, og der er stadig strukturelle problemer.

Udgiftsgrænseordningen for dataroamingtjenester vil blive indført som standard for alle kunder fra den 1. juli 2010. Samtidig vil prislofterne blive sænket, og operatørerne vil ikke længere kunne kræve, at kunderne betaler for at modtage voicemail, når de opholder sig i udlandet.

Kommissionen vil senest den 30. juni 2011 forelægge en komplet analyse af, hvordan roamingforordningen fungerer. I den forbindelse vil den navnlig vurdere, om målene for forordningen er nået. Til dette formål vil Kommissionen undersøge udviklingen i engros- og detailtakster, graden af konkurrence inden for roamingtjenester og kvaliteten af disse tjenester. Den vil desuden:

- vurdere udviklingen inden for indenlandske mobiltjenester
- i lyset af den teknologiske udvikling undersøge udbuddet og kvaliteten af tjenester, der udgør et alternativ til roamingtjenester
- vurdere, om der er andre metoder end prisregulering til at løse de strukturelle problemer på roamingmarkedet og skabe et konkurrencepræget indre marked for roamingtjenester.

I 2011 vil Kommissionen således undersøge, om en videre regulering af roamingmarkedet er nødvendig, enten i form af prisregulering eller ved hjælp af andre langsigtede tiltag, eller om reguleringen bør ophøre i 2012, så roamingtjenesterne derefter styres af markedskræfterne alene. Uanset hvilken løsning der vælges, bør den sikre, at de hidtil opnåede fordele ikke går tabt.